

Aan de gemeenteraad van Rotterdam

Betreft: korte brief Rise, Lumière van stichting Stichting Rotterdam Natuurlijk!

Referenties: Zienswijze bp Rise (en Lumière), behandeling voorzien op 10 december 2024.

Geachte gemeenteraadsleden,

Stichting Rotterdam Natuurlijk! spreekt niet meer in gedurende deze collegeperiode. U bent geen lekenbestuur meer. U bent door deskundigen en organisaties waaronder onze stichting ruimhartig, goed onderbouwd en herhaaldelijk geïnformeerd over uw verantwoordelijkheid om de energietransitie te versnellen en daarmee de opwarming van de aarde (ofwel de klimaatverandering) te vertragen, in de lijn met de afspraken die in 2015 in Parijs zijn gemaakt en de dure plicht die daaruit voortvloeit, ook richting onze kinderen en kleinkinderen. Wij achten u in staat om besluiten zorgvuldig af te wegen.

U weet dat de opwarming van de aarde direct verband houdt met sterke stijging van de (wereldwijde) klimaatschade door bos- en heidebranden, overstromingen en verstoring van de voedselproductie, en daarmee al het leven op aarde bedreigt, waaronder ook de kwetsbare Rotterdamse delta. U weet dat de energietransitie in Rotterdam is gestagneerd en dat de kwaliteit van de leefomgeving, gezondheid en brede welvaart het laagste scoort van Nederland.

U weet dat om de klimaatdoelen te halen sturen op CO₂-uitstoot en het CO₂-budget essentieel zijn en dat de deze doelstellingen, concreet genoemd in de klimaatwet, niet zijn opgenomen in de Rotterdamse omgevingsvisie. Net als dat doelstellingen voor de kwaliteit van de leefomgeving ontbreken. Ook bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen hebben geen concrete doelen voor klimaat en gezondheid. Het is geen geheim voor u dat klimaatdoelen niet worden gehaald en dat de kwaliteit van de leefomgeving (nog steeds) verder achteruitgaat, zoals wordt vastgesteld door DCMR, PBL, Atlas research en Arcadis.

U weet dat slopen van gebouwen verspilling van grondstoffen is en de energietransitie vertraagt als op dezelfde locatie een nieuw gebouw wordt gebouwd. De verspilling is nog groter als een gebouw recent is verduurzaamd. U weet dat hoogbouw exponentieel meer grondstoffen vraagt en dat het energiegebruik door alle installaties per m² gebruiksoppervlak exorbitant hoog is, gedurende de hele gebruiksduur. U weet dat slopen voor hoogbouw niet alleen onduurzaam is maar ook enorm kostbaar. U heeft er alles over kunnen lezen in onze klacht naar de reclame code commissie over greenwashing in de promotie van ambitiedocument Weena 70 en bestemmingsplan Rise. Het woord voor slopen en hoogbouw in het domein van de energietransitie is 'klimaatobstructie': het tegenwerken van de energietransitie. Dit woord kent u misschien nog niet, maar u kunt het vanaf vandaag in de juiste context plaatsen.

U weet dat een belangrijke pilaar van de energietransitie is: het sterk terugdringen van de vraag naar energie.

Stelt u zich eens voor, we zijn in het jaar 2050, of zelfs 2100, het jaar waarin een gebouw dat in 2024 wordt gebouwd nog moet bijdragen aan de samenleving (dat hebben we zo met elkaar afgesproken). Tegen die tijd is het heter, droger, natter en hebben we in het nu voorziene, realistische scenario tenminste 1 meter zeespiegelstijging. Broeikasgassen worden al sinds de jaren 30 niet meer uitgestoten (CO₂- en methaan lock-down) en er worden geregeld stroomonderbrekingen gepland om het elektriciteitsgebruik te reguleren. Mensen wonen het liefst in robuuste gebouwen en omgevingen waar in gemeenschap veel zelf kan worden geregeld. Deze gebouwen zijn van natuurlijke materialen en kunnen eenvoudig worden onderhouden voor een oneindige levensduur.

Hoe denkt u dat in de toekomst wordt teruggekeken op de gebouwen die in uw raadsperiode zijn goedgekeurd?

Zou het niet geweldig zijn als u bekend wordt als het keerpunt in politiek lange termijn denken?

Wij weten dat binnen de ambtelijke organisatie feitelijke en wetenschappelijke kennis en ervaring over de energietransitie ruim aanwezig is. Wij weten ook, net als u overigens, dat deze kennis voor een belangrijk deel onbenut blijft door een onveilige organisatiecultuur. Daarover heeft de Rotterdamse Rekenkamer meerdere keren gerapporteerd. Wij hebben deze cultuur aan den lijve ondervonden. Wij hebben zelf ervaring met de directie van Stadsontwikkeling en enkele leden van het college B&W en kunnen de conclusies van de Rotterdamse Rekenkamer onderschrijven.

Wij begrijpen dat u als raadsleden grote zorgen en verantwoordelijkheden hebt als het gaat om de wooncrisis. Dat nemen wij uiterst serieus en we denken er in het onderstaand ook graag kort over mee. U bent echter ook eindverantwoordelijk voor het halen van de klimaatdoelen, de gezondheid van de leefomgeving (en daarmee de mensen) en voor de transitie naar een duurzame en rechtvaardige toekomst waarin iedereen die in Rotterdam woont, mee kan. Als deskundig bestuur neemt u uw taak serieus. U weet veel en u kunt daarmee het college controleren en bevragen op doelmatig beleid op het versnellen van de energietransitie. U kunt de onbenutte kennis en bevoegdheid van ambtenaren activeren door ruimte voor hen te maken, zij kunnen dat momenteel niet zonder uw steun of mandaat. Er is zelfs een transitieteam binnen de organisatie! Rotterdamse ambtenaren ondertekenen deze petitie ook:

<https://klimaatcoalitie.org/brandbrief-klimaatcrisis-bezorgde-ambtenaren>

Om deze toekomst dichterbij te laten komen moeten onderdelen van het huidige systeem worden afgebroken en vervangen door nieuwe elementen die het systeem weer laten aansluiten aan de nieuwe realiteit. Slopen en hoogbouw vergroten de (persistente) problemen. En er zijn al voorbeelden van koplopers die nu gewoon doen wat in 2050 de norm is:

Een [passief en in natuurlijke materialen gebouwd woon-werk gebouw](#) in de Zwartjanstraat, gewoon in Rotterdam.

En u weet dat er enorme aantallen (betaalbare) woningen kunnen worden toegevoegd door leegstaande gebouwen (woningen en andere panden) te verduurzamen en 'gewoon' als [woning te](#)

[gebruiken](#). Splitsen en optoppen zijn andere opties die duizenden woningen aan de voorraad kunnen toevoegen. Ook samenwonen en woningdelen biedt enorme kansen omdat er heel veel mensen, vooral ouderen, in een veel te groot huis wonen (volgens de norm in 2050 zeker). Indien u nieuwsgierig bent naar data-gedreven inspiratie verwijzen wij u naar deze publicatie over [bouwen binnen planetaire grenzen](#) en deze publicatie over een [ontwerpperspectief op de energietransitie](#).

Wilt u samen met uw collega-raadsleden de urgentie voelen en begrijpen hoe menselijk handelen in relatie staat tot het vernietigen van natuur en leven waar ons welzijn voor 100% van afhankelijk is, dan raden wij u aan samen de [Climate Fresk](#) te doen.

Wij weten dat u als raadslid, mens en inwoner van Rotterdam weet wat nu nodig is om een duurzaam en rechtvaardige Rotterdam in 2050 en 2100 een stapje dichterbij te brengen, of in ieder geval geen stappen achteruit te zetten.

Wij staan garant voor uw morele kompas en deskundigheid. Indien een meerderheid dit bestemmingsplan steunt zullen wij deze brief als belangrijke bijlage toevoegen aan ons beroep bij de Raad van State.

Vriendelijke groeten,

Het bestuur van stichting Rotterdam Natuurlijk!

24 november 2024